

ONDERWIJSKRANT

HAVO VWO

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

EUROPESE
VERKIEZINGEN
22 MEI 2014
WWW.VERKIEZINGEN2014.EU
#EP2014

ACTIE.
REACTIE.
IMPACT.

EUROPEES PARLEMENT

EUROPESE VERKIEZINGEN

511.763.000
INWONERS

28 LIDSTATEN

24 TALEN

BUDGET:
€ 135 MILJARD
IN 2014

Op donderdag 22 mei zijn er verkiezingen voor het Europees parlement. In deze krant lees je wat de Europese Unie doet. Ook lees je hoe je te maken kunt

krijgen met beslissingen van de Europese Unie. Tot slot kun je erachter komen wat de mening van de verschillende politieke partijen is.

KRACHTENVELD EUROPESE UNIE

In de Europese Unie worden veel belangrijke beslissingen genomen. Maar wie neemt die beslissingen? Hoe is de EU georganiseerd? Lees de uitleg over de belangrijkste Europese instanties. Kun je met deze informatie het Krachtenveld Europese Unie invullen?

A: Europees Parlement
In mei kunnen we weer onze volksvertegenwoordigers in het Europees Parlement kiezen. Nederland heeft straks 26 mensen in het Europees Parlement. Deze politici zijn verdeeld over verschillende fracties. De twee grootste fracties in het Parlement zijn de Europese Volkspartij, waar het CDA in zit, en de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten waar de PvdA in zit.

B: Europese Commissie
Het dagelijks bestuur van de Europese Unie is de Europese Commissie. Dat kun je vergelijken met wat in Nederland het kabinet is: de ministers en staatssecretarissen. Van elke lidstaat is er één Eurocommissaris. Daarin verschilt de Europese Commissie van ons kabinet. Bij ons bestaat het kabinet immers uit een coalitie van partijen en die coalitie heeft meestal de steun van de meerderheid in de Tweede Kamer. In Europa is het elke keer weer spannend of een meerderheid van het Europees Parlement achter de plannen van de Europese Commissie staat.

C: Raad van de Europese Unie
Wetsvoorstellen van de Europese Commissie kunnen niet alleen worden veranderd en goedgekeurd door het Europees Parlement. Ook de lid-

staten mogen veranderingen aanbrengen, en voor of tegen de plannen stemmen in de Raad van de Europese Unie. Daar zitten de ministers uit alle EU-landen in. Als er een wetsvoorstel is over landbouw, dan komen alle ministers van landbouw uit de EU in deze raad samen. Gaat het over financiën, dan komen alle EU-ministers van financiën bij elkaar. Zo zijn er tien verschillende samenstellingen van deze raad. Een wetsvoorstel op landelijk niveau moet door de Tweede en Eerste Kamer worden goedgekeurd. In Europa moeten het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie instemmen met een wetsvoorstel.

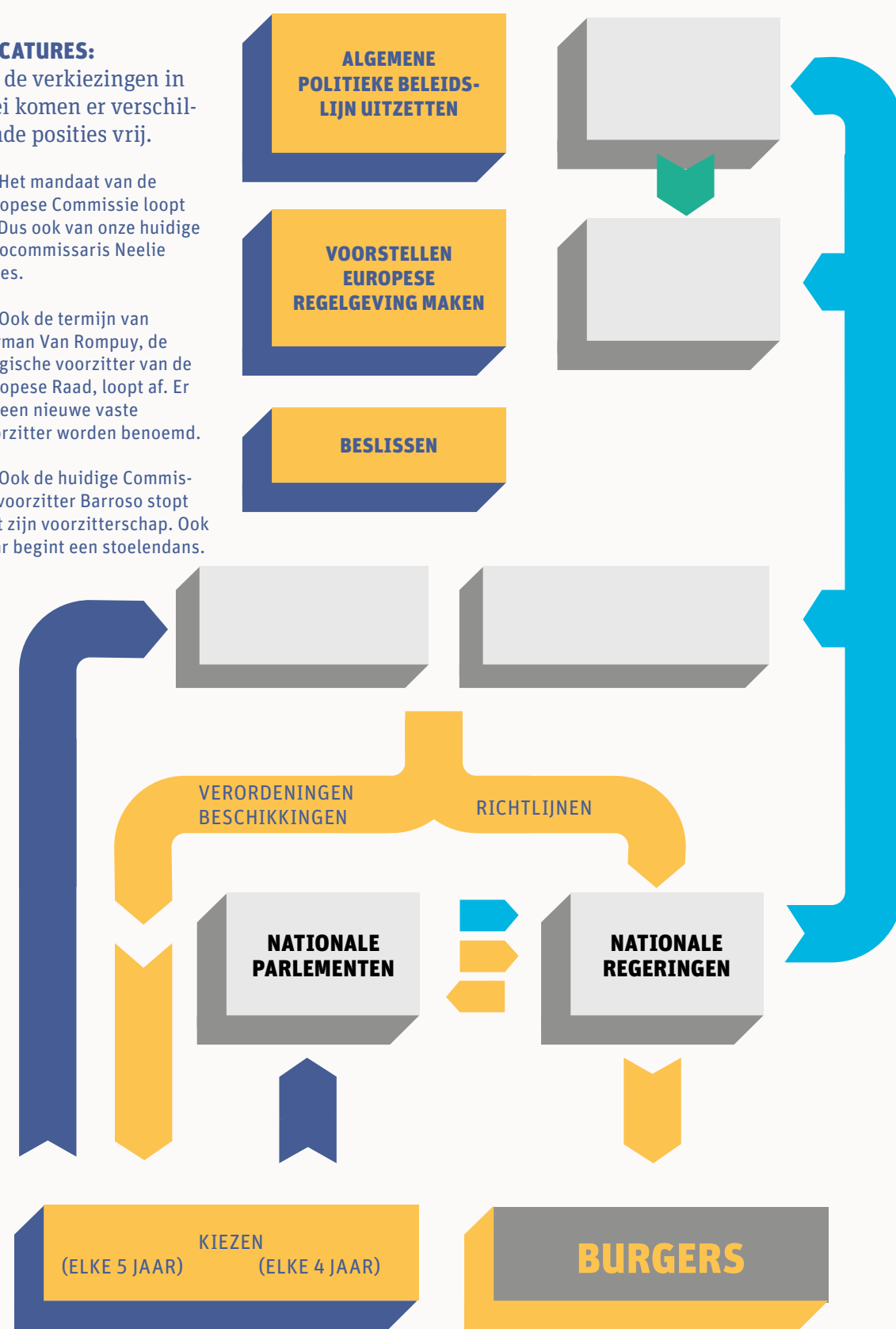
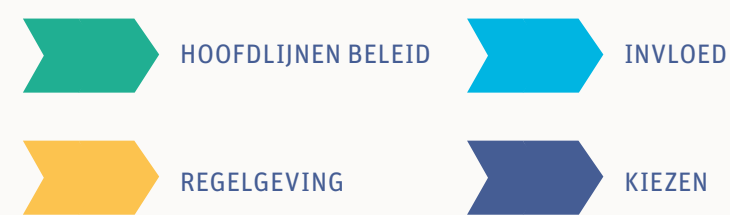
D: Europese Raad
De Europese Raad heeft veel invloed. De Europese staatshoofden en regeringsleiders praten in deze raad met elkaar over de grote lijnen van het beleid. De wetsvoorstellen komen van de Europese Commissie, maar tijdens een 'EU-top' overleggen de regeringsleiders over de grote lijnen van het beleid. Hier wordt dus flink politiek onderhandeld. Iedere lidstaat jaagt zijn eigen belangen na, maar is zich ook bewust van het belang van een sterk en welvarend Europa.

VACATURES:
Na de verkiezingen in mei komen er verschillende posities vrij.

- Het mandaat van de Europese Commissie loopt af. Dus ook van onze huidige eurocommissaris Neelie Kroes.

- Ook de termijn van Herman Van Rompuy, de Belgische voorzitter van de Europese Raad, loopt af. Er zal een nieuwe vaste voorzitter worden benoemd.

- Ook de huidige Commissievoorzitter Barroso stopt met zijn voorzitterschap. Ook daar begint een stoelendans.

MEER DAN 60 JAAR GELEDEN BEGON DE SAMENWERKING IN EUROPA OP HET GEBIED VAN KOLEN EN STAAL EN EEN PAAR JAAR LATER OP HET GEBIED VAN LANDBOUW. INMIDDELS WERKEN DE EU-LANDEN OP VEEL GEBIEDEN MET ELKAAR SAMEN. HIERONDER VIND JE EEN AANTAL VOORBEELDEN.

INTERNE MARKT

Het belangrijkste gebied waarop de EU veel samenwerkt is de economie. We noemen dat de interne markt. In de EU is er 'vrij verkeer van arbeid, goederen, diensten en kapitaal'. Wat houdt dat in?

ARBEID

Burgers van een EU-land mogen in principe in een ander land gaan werken en wonen.

GOEDEREN

Als je goederen vervoert van het ene naar het andere land, hoef je daarover geen invoerbelasting te betalen.

DIENSTEN

Bedrijven die allerlei diensten aanbieden, bijvoorbeeld op het gebied van technologie, kunnen dat in de gehele EU zonder problemen doen.

KAPITAAL

Banken, bedrijven en particulieren kunnen gewoon geld overmaken van het ene naar het andere land, bijvoorbeeld voor investeringen in een bedrijf of de bouw van een huis.

DE INTERNE MARKT IS NIET HET ENIGE KENMERK VAN DE EU. DE EU-LANDEN HEBBEN OP DE MEEST UITEENLOPENDE GEBIEDEN AFSPRAKEN GEMAAKT. DENK AAN:

Landbouw

Boeren krijgen steun van de Europese Unie. Je kunt bijvoorbeeld denken aan beloofde minimumprijzen voor landbouwproducten. De laatste jaren kunnen de Europese boeren ook subsidie ontvangen voor plattelandsontwikkeling. Denk daarbij aan landschapsbeheer en dierenwelzijn.

Energie

De helft van de energie die we in de Europese Unie gebruiken, komt van buiten de Europese Unie. In 2009 draaide Rusland de gaskraan naar Europa dicht na een conflict met Oekraïne. Sommige lidstaten ontvingen toen geen gas meer. De EU wil nu minder afhankelijk worden van landen buiten de EU en bevordert daarom investeringen in wind- en zonne-energie.

Onderwijs

Op het gebied van onderwijs is de Europese Unie terughoudend. Landen regelen hun onderwijs zelf. Wel wisselen lidstaten kennis en ervaringen uit. Sinds 2014 heeft de Europese Unie het subsidieprogramma Erasmus+. Met deze subsidie kunnen jongeren bijvoorbeeld makkelijker een deel van hun studie in een ander Europees land volgen of stage lopen in een ander land.

HET EUROPEES PARLEMENT

Aantal Nederlandse leden van het Europees Parlement:

26

Aantal leden Europees Parlement:

751

274 EUROPESE VOLKSPARTIJ: CDA 5

32 NIET FRACTIEGEBONDEN: PVV 4 (1 LID AFGESPLITST)
Deze fractie bestaat uit leden die niet bij een fractie willen. Zij krijgen in verhouding meer spreektijd.

84 ALLIANTIE VAN LIBERALEN: VVD 3, D66 3

195 ALLIANTIE VAN SOCIALISTEN EN DEMOCRATEN: PvdA 2 (1 LID UIT PARTIJ GEZET)

58 GROENEN/EUROPESE VRIJE ALLIANTIE: GROENLINKS 3

35 EUROPEES VERENIGD LINKS/NOORD GROEN LINKS: SP 1 (1 LID AFGESPLITST)

57 EUROPESE CONSERVATIEVEN EN HERFORMERS: CHRISTENUNIE 1

31 EUROPA VAN VRIJHEID EN DEMOCRATIE: SGP 1

ZETELS EN FRACTIES

ZETELS

Zoals je ziet, heeft het Europees Parlement heel wat zetels. Na de verkiezingen zullen het er in totaal 751 zijn. Dit zijn er zoveel omdat iedere lidstaat van de Europese Unie graag goed vertegenwoordigd wil zijn in het Europees Parlement. Hoeveel zetels – en dus hoeveel Europarlementariërs – een land krijgt, wordt bepaald door zijn inwoneraantal. Duitsland heeft als grootste EU-lidstaat 96 zetels in 2014. Nederland heeft er 26. Anders dan soms wordt gedacht, zijn grotere landen bij de zetelverdeling in het nadeel. Zij krijgen namelijk minder zetels dan ze op basis van hun inwoneraantal zouden moeten krijgen. Dit gebeurt om te voorkomen dat kleine landen te weinig invloed hebben op de beslissingen.

FRACTIES

De parlementsliden werken met elkaar samen in fracties. Hierin zitten mensen met dezelfde soort politieke opvattingen bij elkaar. De fracties hebben veel invloed in het

Parlement. Zij bepalen wat er besproken wordt tijdens de bijeenkomsten. Ook mogen ze veranderingen in de wetsvoorstellen van de Europese Commissie aanbrengen. In iedere Europese fractie zitten nationale partijen uit de hele Europese Unie. Naast deze fracties zijn er ook nog 'losse' parlementariërs die zich niet bij een fractie hebben aangesloten. De leden van de PVV zijn bijvoorbeeld zulke 'niet-fractiegebonden' leden

WIE MAG ER STEMMEN?

In Nederland mag je stemmen voor het Europees Parlement als je 18 jaar of ouder bent. Daarnaast moet je de Nederlandse nationaliteit hebben. Als je in Nederland woont en de Nederlandse nationaliteit hebt, kan je niet op kandidaten (Europarlementariërs) van een ander EU-land stemmen. Maar als je als Nederlander in Frankrijk woont, de Nederlandse nationaliteit hebt, dan kan je kiezen of je voor de Franse Europarlementariërs of de Nederlandse kandidaten stemt.

WAT VINDEN DE PARTIJEN?

OP DEZE PAGINA'S LEES JE WAT DE PARTIJEN DIE OP DIT MOMENT EEN ZETEL IN HET EUROPEES PARLEMENT HEBBEN, IN HUN VERKIEZINGSPROGRAMMA'S HEBBEN STAAN OVER DE CRISIS, HET BUITENLANDS BELEID VAN DE EU EN OF ZE MEER OF MINDER EUROPA WILLEN.

CDA

Christen Democratisch Appél

LIJSTREKKER:
ESTHER DE LANGE

- 1 Europa moet doen waar ze voor is opgericht, zorgen voor vrede en handel, maar zich niet bemoeien met de speeltuin bij jou om de hoek.
- 2 De Europese Centrale Bank moet meer te zeggen krijgen om Europese banken te controleren.
- 3 Europese legers moeten meer samenwerken, te beginnen bij de buurlanden van elk land.

PVV

Partij voor de Vrijheid

LIJSTREKKER:
MARCEL DE GRAAFF

- 1 Nederland moet weer de baas in eigen huis zijn. Daarom moet Nederland uit de Europese Unie.
- 2 Zuid-Europese landen zien de Europese Unie als een flappentap. Daarom geen geld meer naar landen die zich niet aan de regels houden.
- 3 Zolang Nederland nog wel in de EU zit: elk EU-plan dat de nationale soevereiniteit raakt, aan de burgers voorleggen in een referendum.

PVDA

Partij van de Arbeid

LIJSTREKKER:
PAUL TANG

- 1 Om de crisis aan te pakken is er meer Europese samenwerking nodig. De Europese Centrale Bank moet banken in de gaten houden.
- 2 Er moet een gezamenlijk asielbeleid komen. De toetsing van asielaanvragen wordt hetzelfde in alle lidstaten.
- 3 Europese landen moeten hun legers laten samenwerken, om beter in het buitenland te kunnen ingrijpen als dat moet.

VVD

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

LIJSTREKKER:
HANS VAN BAALEN

- 1 De Europese Unie moet zich vooral richten op vrije handel en niet te veel nieuwe regels invoeren.
- 2 Landen moeten hun economie moderniseren. Als dat niet lukt, dan moeten ze uit de euro gezet kunnen worden.
- 3 Geen enkel land treedt toe zolang het niet voor honderd procent aan de EU-toetredingsvoorwaarden voldoet en alle lidstaten van de EU zich voor toetreding hebben uitgesproken.

D66

Democraten 66

LIJSTREKKER:
SOPHIE IN 'T VELD

- 1 Er moet niet minder, maar meer Europese samenwerking komen. Nog meer vrije handel en vrij verkeer van diensten.
- 2 Europa moet in de wereld samenwerken als een blok, met een gezamenlijk buitenlands en veiligheidsbeleid.
- 3 De euro is de beste garantie voor economische groei. D66 is voor een bankenunie, waarbij de banken onder controle van de Europese Centrale Bank vallen.

D66

GROEN LINKS

LIJSTREKKER:
BAS EICKHOUT

- 1 De Europese economie moet groener worden. Bijvoorbeeld door meer belasting op vervuiling door bedrijven.
- 2 Europa is niet democratisch genoeg, daarom moet het Europees Parlement meer macht krijgen.
- 3 Er moet een Europese vredesmacht komen, zodat Europa niet altijd hoeft te wachten op Amerika om in te grijpen in een conflictgebied.

GROENLINKS

SP

Socialistische Partij

LIJSTREKKER:
DENNIS DE JONG

- 1 In plaats dat Europa als een blok gaat optreden, is de SP voor meer internationale samenwerking op wereldschaal.
- 2 Liberalisering zoals post, openbaar vervoer en energie moeten worden teruggedraaid.
- 3 Er moeten mogelijkheden komen voor lidstaten om uit de euro te treden.

SP

CU/SGP

LIJSTREKKER:
PETER VAN DALEN

- 1 Nederland moet bijdragen aan het oplossen van de financiële en monetaire crisis. Maar er moeten niet nog meer zaken overgedragen worden aan Europa.
- 2 Er moet Europees banktoezicht komen door de Europese Centrale Bank, maar dat betekent niet dat als er een bank failliet gaat dat de risico's gedeeld worden.
- 3 Wanneer lidstaten er onvoldoende in slagen om orde op zaken te stellen, is gecontroleerde uittreding uit de eurozone de beste optie.

ChristenUnie SGP

ER DOEN OOK PARTIJEN MEE DIE (NOG) GEEN ZETEL HEBBEN IN HET EUROPEES PARLEMENT. DEZE PARTIJEN ZIJN:

ARTIKEL
50

IQ,
de Rechten-Plichten-
Partij

50PLUS

PIRATEN-
PARTIJ

DE
GROENEN

50PLUS

ANTI EU(RO)
PARTIJ

LIBERAAL
DEMOCRATISCHE
PARTIJ

PVDD
Partij voor de Dieren

JEZUS
LEEFT

IKKIESVOOR
EERLIJK.EU

AANDACHT EN
EENVOUD

EEN DAG UIT HET LEVEN VAN...

WE VROEGEN EUROPARLEMENTARIËR HANS VAN BAALEN HOE ZIJN WERKDAG VAN WOENSDAG 19 MAART 2014 ERUIT ZAG.

06.30 UUR. Opstaan in mijn hotel in Brussel. Met de metro naar het Europees Parlement.

07.30 UUR. Overleg met medewerkers. Omdat de vergaderingen en bijeenkomsten vroeg beginnen, beginnen mijn medewerkers en ik nog vroeger.

08.30 UUR. Gesprek met vertegenwoordigers van de NAVO over de illegale overname ('annexatie') van de Krim door Rusland en hoe Europa en de VS moeten reageren.

09.00 UUR. Telefoongesprek met de Nederlandse advocaat Geert-Jan Knoops. Hij is iemand aan wie je alles kunt vragen. Een politicus kan niet alles weten, maar moet wel alles te weten kunnen komen.

10.00 UUR. Telefonisch overleg met VVD-campagneleider Han ten Broeke en zijn team in Den Haag. Hierna een kort telefoongesprek met premier Mark Rutte over de crisis in Oekraïne.

11.00 UUR. Koffie met mijn Engelse collega Geoffrey Van Orden en de minister van Economische Zaken van Sri Lanka over een handelsverdrag tussen de EU en Sri Lanka.

12.00 UUR. Gesprek met de ambassadeur van Japan. Ik zet mij in voor een verdrag tussen de EU en Japan zodat er makkelijker handel gedreven kan worden.

13.00 UUR. Opnamen voor het tv-programma 'De slag om Brussel'.

14.00 UUR. Telefonisch overleg met de Liberale Internationale in Londen. Dit is een wereldwijd netwerk van liberale en democratische partijen.

15.00 UUR. Op naar de bestuursvergadering van de ALDE. Hierna bijpraten met mijn Belgische collega Guy Verhofstadt, de voorzitter van de ALDE-fractie, over de toekomstige fractie na Europese Verkiezingen op 22 mei.

16.57 UUR. Trein van Brussel naar Den Haag om te gaan stemmen voor de gemeenteraad van Den Haag. Wil je effectief zijn als Europarlementariër, dan moet je een vaste thuisbasis hebben. Voor mij is dat de Haagse VVD en natuurlijk mijn vrouw Ineke en zoon Robert.

20.30 UUR. Samen met partijgenoten naar café De Haagsche Kluis om de uitslag af te wachten. De voorspellingen voor mijn partij zijn niet goed. De kiezer is de crisis en de crisismaatregelen zat en reageert dat af op de coalitie van VVD en PvdA.

00.45 UUR. De Haagse VVD verliest 3 zetels. Zuur, maar toch blijft de sfeer goed. We nemen vriendschappelijk afscheid. Ik ga naar huis. Het is een plezier om aan het Sweelinckplein in Den Haag te wonen.

WERKEN VOOR DE EU

LAURENCE STASSEN

was tot 22 maart fractievoorzitter van de Partij Voor de Vrijheid (PVV). In het Europees Parlement houdt zij zich (nu als eenpersoonsfractie) bezig met buitennlandse betrekkingen en uitbreiding van de EU met Turkije. Zij stelt vaak vragen over de islam en vrouwenrechten.

WIM VAN DE CAMP

is lid van het Europees Parlement namens het Christen-Democratisch Appèl (CDA). Hier houdt hij zich bezig met burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken.

HANS VAN BAALEN

is namens de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) lid van het Europees Parlement. Hier houdt hij zich bezig met buitenlandse zaken en defensie.

1. HOE ZIET UW WERKDAG ER VANDAAG UIT? De dagen bestaan uit vergaderingen en telefoongesprekken met vertegenwoordigers van over de hele wereld. Ook worden er soms tv-opnames gemaakt.

2. WAT IS HET BELANGRIJKSTE DAT U HEEFT BEREIKT IN DE AFGELOPEN JAREN? Ik ben er trots op dat de VVD heeft aangedrongen op Europese bezuinigingen. Ook heeft de VVD invloed uitgeoefend op het redden van de euro. De VVD heeft de belangen van Nederland gediend.

3. VINDT U DAT NIEUWE LANDEN ZOALS TURKIJE MOGEN TOETREDEN TOT DE EUROPESE UNIE? Nee, geen verdere uitbreiding in de komende vijf jaar. Met een aantal Oost-Europese lidstaten, die in 2004 en 2007 zijn toegetreden, zijn nog problemen. Die problemen moeten eerst opgelost worden voordat nieuwe landen kunnen toetreden.

4. WAT IS HEEL BELANGRIJK AAN DE EU MAAR WEEFT BIJNA NIEMAND? De gemeenschappelijke Europese markt en de euro werken in ons voordeel. Mensen weten dat best, maar de Brusselse bemoeizucht staat hen tegen. Ook zullen we minder afhankelijk moeten zijn van energie uit Rusland. Dit kunnen we bereiken door meer samen te werken binnen de EU.

5. IS ER VEEL OF WEINIG ENTHOUSIASME ONDER UW COLLEGA'S VAN HET EUROPEES PARLEMENT? We zijn niet anti-Europa, Europa zijn we zelf. We aanbidden de Europese instellingen niet, maar we willen resultaten.

1. HOE ZIET UW WERKDAG ER VANDAAG UIT? Als Europarlementariër is geen dag hetzelfde. Meestal begint een dag vroeg met het doornemen van het nieuws en het beantwoorden van e-mails. Veel vergaderingen, veel interviews.

2. WAT IS HET BELANGRIJKSTE DAT U HEEFT BEREIKT IN DE AFGELOPEN JAREN? We hebben de burger laten zien wat er mis is met de EU. We tonen aan dat andere partijen de burger voor de gek proberen te houden. Volgens ons moet Nederland uit de EU gaan.

3. VINDT U DAT NIEUWE LANDEN, ZOALS TURKIJE, MOGEN TOETREDEN TOT DE EUROPESE UNIE? Nee, er moeten helemaal geen landen meer toetreden tot de EU. De EU werkt nu al niet goed en nog meer landen erbij is vragen om problemen. Turkije is geen Europees land en hoort nooit lid te worden van de EU. Het is bizar dat met dit land onderhandelingen worden gevoerd voor toetreding.

4. WAT IS HEEL BELANGRIJK AAN DE EU MAAR WEEFT BIJNA NIEMAND? De eurocrisis was al voorspeld voordat de euro werd ingevoerd. Iedereen wist donders goed dat de euro onhoudbaar zou zijn. De eurocrisis wordt gebruikt door Brussel om meer geld en macht naar zich toe te trekken. Het is kwade opzet.

5. IS ER VEEL OF WEINIG ENTHOUSIASME ONDER UW COLLEGA'S VAN HET EUROPEES PARLEMENT? Het enthousiasme is erg groot. De enige Nederlandse partij die uit de EU wil is de PVV. De rest van de partijen wil in de EU blijven en verder uitbreiden.

1. HOE ZIET UW WERKDAG ER VANDAAG UIT? De werkdagen in het Europees Parlement zijn meestal van 9:00 uur tot 18:30 uur. De dagen zijn een combinatie van vergaderingen en gesprekken. Veel mensen komen langs om hun belangen aan te prijzen. Dit heet 'lobbyen'.

2. WAT IS HET BELANGRIJKSTE DAT U HEEFT BEREIKT IN DE AFGELOPEN JAREN? Het redden van de euro. Door veel te bezuinigen is de euro weer stabiel. Ik zou graag meer aandacht besteden aan het oplossen van de jeugdwerkloosheid in Europa. Er zitten nu te veel jongeren thuis.

3. VINDT U DAT NIEUWE LANDEN, ZOALS TURKIJE, MOGEN TOETREDEN TOT DE EUROPESE UNIE? Ik denk dat de Europese Unie de komende vijf jaar niet moet uitbreiden. Voor Turkije zie ik geen lidmaatschap weggelegd op dit moment. De culturele, religieuze en politieke verschillen met de EU zijn te groot.

4. WAT IS HEEL BELANGRIJK AAN DE EU MAAR WEEFT BIJNA NIEMAND? Bijna 80% van de Nederlandse wetgeving komt uit Brussel. Dat is prima: hoe meer wetgeving we gemeenschappelijk hebben, hoe makkelijker we kunnen samenwerken.

5. IS ER VEEL OF WEINIG ENTHOUSIASME ONDER UW COLLEGA'S VAN HET EUROPEES PARLEMENT? De meeste leden van het Europees Parlement houden van de Europese samenwerking. Wij denken dat de Unie goed is voor de vrede en stabiliteit in Europa.

"To create, by establishing*) an economic community, the basis for a broader and deeper community among peoples long divided by bloody conflicts; and to lay the foundations for institutions which will give direction to a destiny hence-forward**) shared." (oprichtingsverdrag EGKS, 1951)

- GESCHIEDENIS EN POLITIEK VAN DE EU -

Het voorkomen van een nieuwe oorlog in Europa was een belangrijke reden voor de oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS), de voorloper van de EU. De Tweede Wereldoorlog was toen net voorbij. De oprichters wilden met name de relatie tussen Frankrijk en Duitsland verbeteren. Samenwerking bij de productie van kolen en staal zou oorlog kunnen voorkomen. Kolen en staal zijn immers belangrijk voor de oorlogsindustrie, bijvoorbeeld voor het maken van kogels en tanks.

Behalve Frankrijk en Duitsland behoorden ook Italië, Nederland, België en Luxemburg tot de landen die in 1951 het EGKS-verdrag ondertekenden. Zes jaar later, in 1957 kwam er een nieuw verdrag dat nog verder ging: het Verdrag van Rome. Door de ondertekening van dat verdrag werd de Europese Economische Gemeenschap (EEG) opgericht. Het doel van dat verdrag was dat er één Europese economie zou ontstaan, zonder grenzen en uiteindelijk zelfs met maar één munt.

De founding fathers van de EU zagen de EGKS en de EEG als eerste stappen in de richting van een nauwere Europese politieke samenwerking.

Hoe nauw de Europese samenwerking precies moet zijn is nu vaak onderwerp van politiek debat. Dat debat wordt gevoerd tussen de - tegenwoordig 28 - landen van de EU, maar ook tussen de politieke partijen in de Europese lidstaten.

De invoering van de euro heeft ervoor gezorgd dat de betrokken landen hun economische beleid op elkaar moeten afstemmen en dat ze zich aan de begrotingsregels van de EU moeten houden. Dat maakt hun politieke speelruimte kleiner. Sommige partijen verzetten zich daar sterk tegen, terwijl andere partijen vinden dat nodig is voor vrede en welvaart in Europa.

*) Oprichten
**) Voortaan

HOE NEEMT DE EU EEN BESLUIT?

Met 28 lidstaten is de besluitvorming in de EU een behoorlijk ingewikkelde zaak. Er zijn twee soorten besluiten:

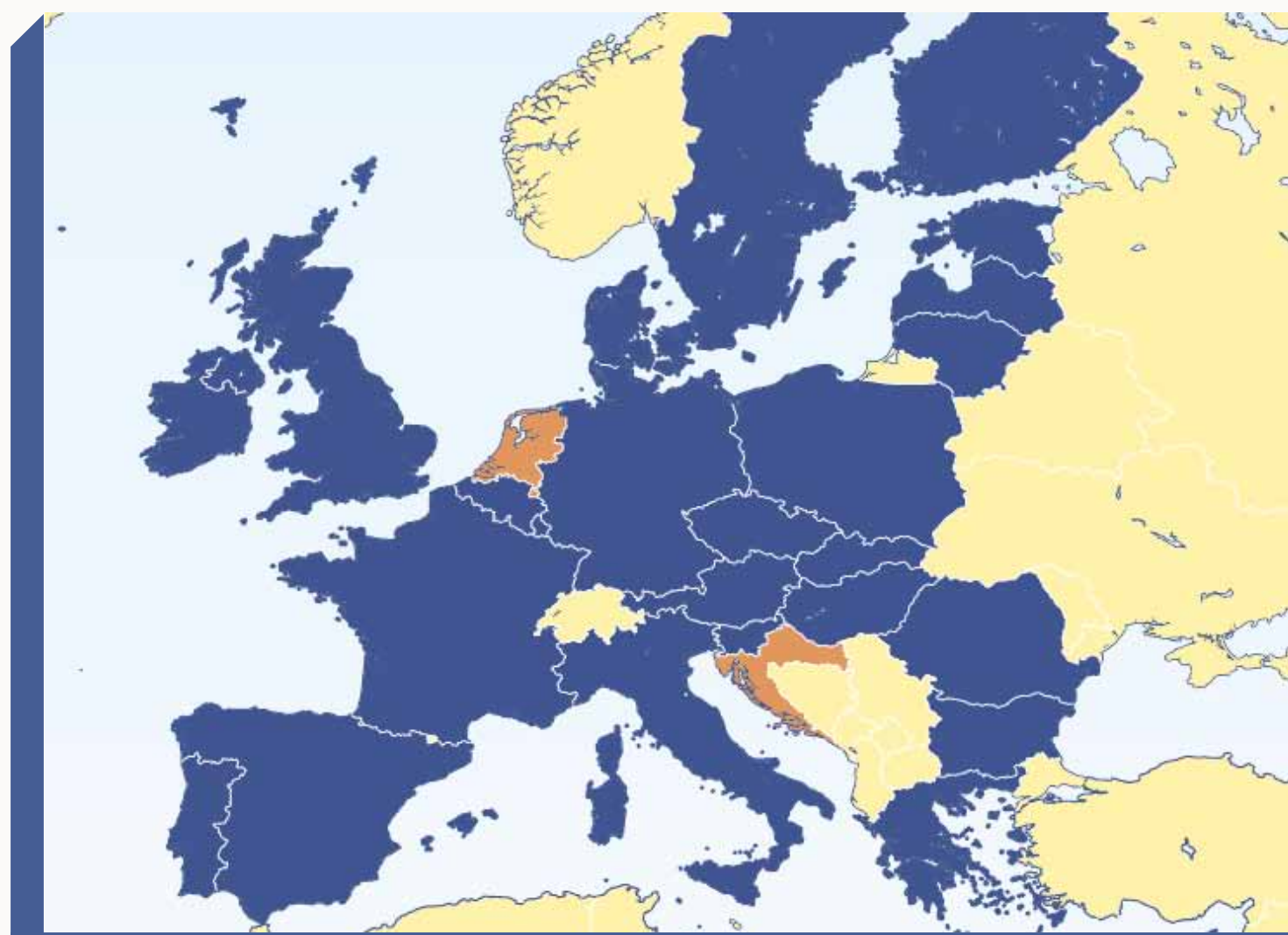
- Besluiten die door de regeringen van de 28 lidstaten op een EU-bijeenkomst worden genomen. In deze gevallen ligt de macht dus bij de regeringen van de lidstaten, die natuurlijk wel door hun eigen landelijke parlementen worden gecontroleerd. Dit soort besluitvorming noemen we *intergouvernementeel*.
- Besluiten die worden genomen door EU-instellingen, die als het ware boven de afzonderlijke lidstaten staan. De rol van de regeringen van de EU-landen is dan beperkt, maar in die instellingen zitten natuurlijk wel personen die uit de EU-landen afkomstig zijn. Besluiten die op deze manier tot stand komen, noemen we *supranationaal*.

BESLIST DE EU OVER ALLES?

Bij besluiten handelt de EU op basis van het *subsidiariteitsbeginsel*. Dit beginsel bepaalt dat besluiten in principe zo dicht mogelijk bij de burgers moeten worden genomen. Dus plaatselijk wat plaatselijk kan en landelijk wat landelijk kan. De EU komt er slechts aan te pas als zij in staat is om effectiever op te treden dan de lidstaten afzonderlijk.

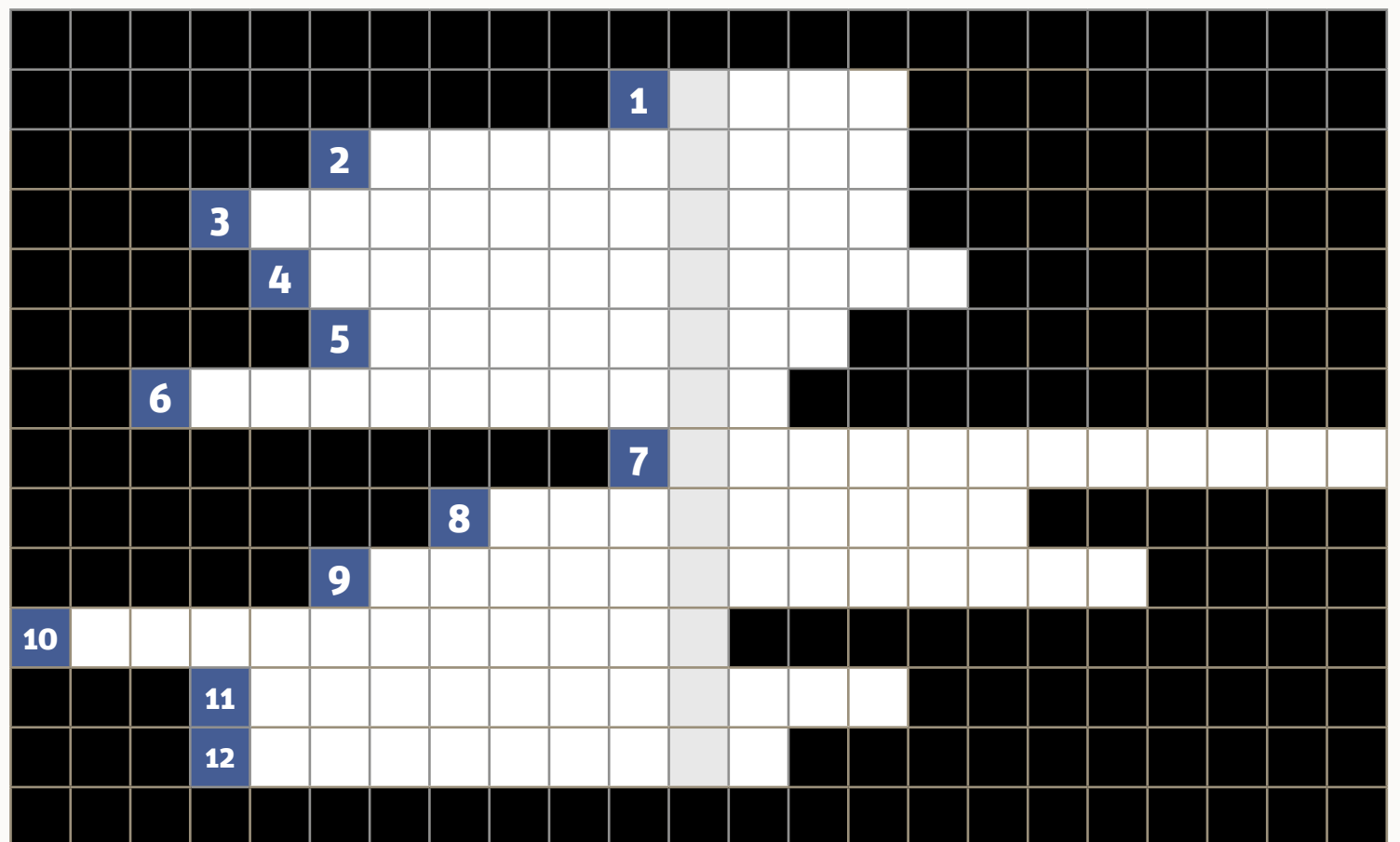
KROATISCHE PARLEMENTARIËRS ZITTEN PAS NET

Het Europees Parlement is in 2009 gekozen, maar de 12 Kroatische leden zitten er nog maar net. Kroatië werd op 1 juli 2013 lid van de Europese Unie. Sindsdien zijn 28 landen lid van de EU. Er wordt altijd lang onderhandeld voordat een land lid kan worden. Zo'n land moet alle regels van de EU accepteren. Ze moeten concurrentie tussen bedrijven toestaan en de grondrechten van alle burgers respecteren. Pas als alle landen van de Europese Unie akkoord gaan, mag een land lid worden. De EU praat nog met een aantal andere landen die lid willen worden. Oekraïne hoort daar niet bij. Europa gaat wel meer samenwerken met dat land, maar daar is Rusland niet blij mee.

PUZZEL

1. De verkiezingen voor het Europees Parlement zijn eens in de ... jaar.
2. Dit Scandinavische land is geen lid van de Europese Unie:
3. De Europese ... is de grootste fractie in het Europees Parlement.
4. Je kunt het Europees Parlement vergelijken met de in Den Haag.
5. Het Europees Parlement is verdeeld in 7 Daarnaast zijn er nog onafhankelijke parlementsleden.
6. Europarlementariërs vergaderen niet altijd met zijn allen. Per onderwerp vergaderen ze in
7. Nederland heeft op dit moment Europarlementariërs.
8. De Commissarissen van de Europese Unie kun je vergelijken met de Nederlandse
9. Er zijn op dit moment ... landen lid van de EU.
10. Het Europees Parlement vergadert in Brussel en in
11. Het Europees Parlement ... of de Europese Commissie zijn werk goed doet.
12. Dit land heeft het grootste aantal inwoners van de EU.

EUROPESE REGELS: WAT MERK JE ERVAN?

Beeld: flickr-Intel Free Press

Mobiele tarieven

Als je op reis bent en van het ene EU-land naar het andere belt, betaal je minder dan een paar jaar geleden. Voor roaming en bellen is nu een maximaal tarief afgesproken, zodat je geen fortuin ermee aan kwijt bent.

Alle inwoners van de Europese Unie hebben met Europese regels te maken. Jij dus ook. Een flink deel van de wetten in Nederland zijn Europees. Op deze pagina staan een paar voorbeelden van Europese regels die invloed hebben op ons dagelijks leven.

Beeld: flickr-kattebelteje

Voedingsinformatie

In januari 2013 heeft de Europese Commissie regels gemaakt over voedingsinformatie op verpakkingen. Bijvoorbeeld:

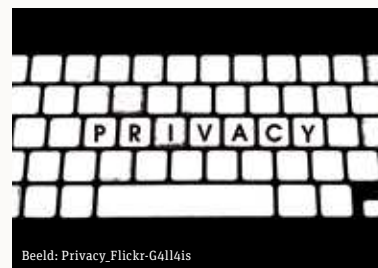
- Als een verpakking kleiner is dan 10 vierkante centimeter, hoeft er niet per se een ingrediëntenlijst op. Alleen een kort lijstje met de allergie-informatie van het product is genoeg.
- Op verpakkingen mogen alleen uitspraken staan over hoe gezond het product is (zoals 'goed voor uw hart') als die wetenschappelijk bewezen zijn.

Beeld: Flickr-Kasjer & Wildhaber Photography

Vliegen

In de Europese Unie zijn veel afspraken gemaakt over vlieg-reizen. Als je bijvoorbeeld meer dan drie uur later aankomt dan op je ticket staat, dan kun je een schadevergoeding eisen van de vliegmaatschappij. Deze regels gelden in alle EU-landen waaruit je vertrekt. En voor alle Europese luchtvaartmaatschappijen. Vroeger had elke vliegmaatschappij hier eigen regels over. Nu maakt het niet meer uit met welke maatschappij je vliegt: zij moeten zich in de EU allemaal aan dezelfde regels houden.

Beeld: Privacy.Flickr-Gallais

Privacy

Bijna elke dag hebben we wel te maken met het invoeren van onze persoonlijke gegevens op een openbare website. Omdat de regels hierover nog uit de jaren negentig kwamen, werd het hoog tijd voor nieuwe regels. Op dit moment wordt nog onderhandeld of het binnenkort mogelijk is om een klacht in te dienen of een schadevergoeding te eisen als onze gegevens waar dan ook in de EU worden misbruikt.

Europese CJP

Met de Europese CJP-pas, de European Youth Card (Euro<26), kun je als je jonger bent dan 26 jaar in alle Europese landen korting krijgen op bijvoorbeeld hostels en musea. Deze landen hoeven geen lid te zijn van de EU, dus de korting geldt ook in Servië, Rusland of Turkije.

SCHOLIEREN-VERKIEZINGEN

Hoe zou het Europees Parlement eruit zien als jongeren het voor het zeggen hadden? ProDemos organiseert voorafgaand aan de Europese verkiezingen voor de 22e keer landelijke Scholierenverkiezingen. Vanaf donderdag 15 mei tot en met woensdag 21 mei zullen weer tienduizenden middelbare scholieren en studenten uit het mbo hun stem uitbrengen. Bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 brachten 117.000 scholieren hun stem uit tijdens de landelijke scholierenverkiezingen. Deelname is gratis! Kijk op www.scholierenverkiezingen.nl voor meer informatie.

Colofon Samenstelling en tekst: ProDemos Vormgeving: Tot en met ontwerpen

Druk: Rodi Rotatiedruk, Broek Op Langedijk ProDemos - Huis voor democratie en rechtsstaat Hofweg 1H 2511 AA Den Haag T 070-75 70 200 E info@prodemos.nl I www.prodemos.nl